

PRESTIŽNE STIPENDIJE EUROPSKI POTICAJ ZA INOVATIVNE ZNANSTVENE PROJEKTE

Potpore perspektivnim mladim znanstvenicima

U sklopu ovogodišnjeg MSCA Postdoctoral Fellowships 2024 natječaja financirano je 1.696 projekata, među kojima se nalazi i jedan sa Sveučilišta u Rijeci, a osim prestižne MSCA stipendije, Sveučilište u Rijeci ostvarilo je financiranje i za jednu ERA stipendiju (ERA Fellowship), kao i MSCA Pečat izvrsnosti

Centar za potporu pripremi kompetitivnih projekata Sveučilišta u Rijeci

Znanstvenici i znanstvenice Sveučilišta u Rijeci ostvarili su zapažene uspjehe na europskoj razini te su dobitnici MSCA Poslijedoktorske stipendije, ERA stipendije i MSCA Pečata izvrsnosti. U sklopu ovogodišnjeg MSCA Postdoctoral Fellowships 2024 natječaja financirano je 1.696 projekata, među kojima se nalazi i jedan sa Sveučilišta u Rijeci – projekt DGIP-CEDS (Data Governance and Intellectual Property Governance in Common European Data Spaces) s Pravnog fakulteta u Rijeci, pod vodstvom prof. dr. sc. Ivane Kunde.

Projekt polazi od toga da su podaci »nafta« današnjice ključni za razvoj društva znanja. Posebno se bavi idejom slobodnijeg protoka podataka koju razvija Europska unija u cilju uspostavljanja zajedničkog europskog podatkovnog prostora vjerujući da bi to unaprijedilo korištenje podataka i njima temeljene inovacije u svim sektorima djelatnosti (npr. javna uprava, zdravstvo, poljoprivreda, energetika, turizam, mediji, kulturna baština), odražavajući se dakako i na kvalitetu života pojedinaca u EU-u. U ovom projektu analiziraju se postojeći pravni okviri za korištenje podataka na horizontalnoj razini i u pojedinim sektorima kako bi se utvrdile prepreke ostvarenju ovog cilja i ponudila rješenja koja bi upravljanje podacima dovela na optimalnu razinu. Dio projekta posebno se odnosi na analizu upravljanja zdravstvenim podacima u Hrvatskoj i implementaciju ideje o europskom prostoru za zdravstvene podatke, dok se drugi dio projekta odnosi na sektore energetike i industrijske proizvodnje te pametne gradove. U provedbi projekta naglasak je na interdisciplinarnosti koju će omogućiti suradnje s mnogim organizacijama, uključujući KBC Rijeka, HZJZ i Europski forum pacijenata. Projekt je pod vodstvom prof. dr. sc. Ivane Kunde, dok će glavninu istraživanja provoditi poslijedoktorand Richard Rak koji u projekt donosi znanje s interdisciplinarnog doktorata o zaštite podataka i iskustvo rada u javnom i privatnom sektoru.

Značajan uspjeh

S obzirom na to da je ukupna stopa prolaznosti na ovom pozivu iznosila samo 16,6 posto, uspjeh riječkog Sveučilišta time je još značajniji. Na razini Republike Hrvatske, finansirana su samo tri projekta, uključujući spomenuti projekt s Pravnog fakulteta u Rijeci, te projekte s Veterinarskog fakulteta u Zagrebu i Instituta Ruder Bošković. Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) Postdoctoral Fellowships 2024, vodeći je program Europske unije za financiranje doktorskog obrazovanja i postdoktorsko usavršavanje istraživača. Stipendije omogućuju znanstvenicima provođenje

Znanstvenik dr. sc. Leo Škec ostvario je pravo na MSCA Pečat izvrsnosti (Seal of Excellence)

ERA stipendiju (ERA Fellowship), koja se dodjeljuje putem programa Širenje sudjelovanja i jačanje europskog istraživačkog prostora, dobio je Centar za napredne studije Jugoistočne Europe (CAS SEE) za projekt ILLINVESTMENTS (Illiberal Capitalist Development: Gulf Capital, Sectoral Investment, and Changing Ideology in Europe)

Projekt prof. dr. sc. Ivane Kunda dobio je financiranje MSCA Postdoctoral Fellowships 2024

inovativnih istraživačkih projekata na institucijama diljem Europe i šire, potičući međunarodnu mobilnost, interdisciplinarna istraživanja i razvoj novih vještina.

Osim prestižne MSCA stipendije, Sveučilište u Rijeci ostvarilo je financiranje i za jednu ERA stipendiju (ERA Fellowship), koja se dodjeljuje putem programa Širenje sudjelovanja i jačanje europskog istraživačkog prostora. Ovu stipendiju dobio je Centar za napredne studije Jugoistočne Europe (CAS SEE) za projekt ILLINVESTMENTS (Illiberal Capitalist Development: Gulf Capital, Sectoral Investment, and Changing Ideology in Europe) čija je prijaviteljica dr. sc. Tena Prelec.

Uz ove uspjehe, znanstvenik dr. sc. Leo Škec s Gradevinskom fakultetom Sveučilišta u Rijeci ostvario je pravo na MSCA Pečat izvrsnosti (Seal of Excellence), što znači da je njihov projekt postigao više od 85 posto bodova u evaluaciji, ali zbog ograničenja proračuna nije odobren za financiranje. Riječ je o projektu OWT-ENO (Mechanical performance evaluation and design optimisation of a novel composite support structure for large-capacity offshore wind turbines), koji se bavi dizajnom inovativnih kompozitnih konstrukcija za vjetroelektrane na moru.

Mogućnost novih financiranja

- Na natječaju MSCA-PF-2025 projekt pod naslovom »Mechanical performance evaluation and design optimisation of a novel composite support structure for large-capacity

Richard Rak kao poslijedoktorand radi na projektu DGIP-CEDS

U sklopu ovogodišnjeg MSCA Postdoctoral Fellowships 2024 natječaja financirano je 1.696 projekata, među kojima se nalazi i projekt DGIP-CEDS (Data Governance and Intellectual Property Governance in Common European Data Spaces) s Pravnog fakulteta u Rijeci

offshore wind turbines« (Procjena mehaničkih performansi i optimizacija dizajna nove kompozitne potporne konstrukcije za offshore vjetroturbine velike snage) koji sam u svojstvu mentora prijavio

s poslijedoktorandicom Rui Han iz Kine. U konkurenciji od više od 10 tisuća projektnih prijedloga, naš projekt, vrijedan 187.6 tisuća eura, ocijenjen je s 88 posto, što ga svrstava u kategoriju Seal of Excellence (Pečat izvrsnosti). Time nam se otvara mogućnost financiranja kroz projekt DIGIT Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske. Budući da sam se i osobno putem MSCA individualnih stipendija 20 mjeseci usavršavao kao poslijedoktorand na sveučilištu Brunel u Londonu, ovaj mi uspjeh puno znači jer sam svjestan iznimne vrijednosti ovakvog projekta kako za mladog znanstvenika, tako i za mentora i instituciju koja ga ugošćuje (u ovom slučaju Gradevinski fakultet i Sveučilište u Rijeci). Mislim da moj primjer izvrsno oslikava i svrhu ovakvih programa, a to je potpora perspektivnim mlađim znanstvenicima da profesionalno sazriju i osposebile se voditeljske uloge u znanosti, što uključuje privlačenje vrhunskih znanstvenika i financiranja kroz kompetitivne znanstveno-istraživačke projekte. Kroz detaljnju teorijsku, numeričku i eksperimentalnu analizu, projekt ima za cilj ocijeniti mehaničku izvedbu i trajnost nove kompozitne potporne konstrukcije za offshore vjetroturbine. Projekt izravno podržava ciljeve EU o ujednoličenoj neutralnosti širenjem vjetroenergije s većim kapacitetom vjetroturbina, dajući pritom doprinos smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima i emisiji stakleničkih plinova. Poboljšanjem performansi i trajnosti potpornih konstrukcija smanjuju se troškovi održavanja i produžava radni vijek instalacija, što povećava isplativost vjetroenergije. Budući da je poslijedoktorandica u Kini i Japanu već stekla zavidno iskustvo i znanje vezano uz ovo specifično područje, očekuje se da će kroz ovu suradnju na najsvremenijim istraživačkim trendovima Gradevinski fakultet i Sveučilište u Rijeci dodatno pojačati svoj međunarodni ugled i vidljivost, objašnjava dr. sc. Škec.

Podrška znanstvenicima

Veliku ulogu u ovom uspjehu odigrao je Centar za potporu pripremi kompetitivnih projekata Sveučilišta u Rijeci, koji je aktivno radio na oglašavanju natječaja na različitim platformama te pružao podršku znanstvenicima u procesu prijave projekata. Centar za potporu pripremi kompetitivnih znanstvenih projekata Sveučilišta u Rijeci (CPP) započeo je s radom u lipnju 2023. godine s ciljem podrške i jačanja sudjelovanja znanstvenika Sveučilišta u Rijeci u kompetitivnim znanstvenim projektima programa Obzor Europa i Hrvatske zaklade za znanost. CPP organizira različite aktivnosti namijenjene potpori znanstvenicima i znanstvenicama, a ističe se Projektna čitaonica, Tutorstvo u pisanju znanstvenih projekata te brojni info dani i radionice o relevantnim pozivima i uvjetima prijave na natječaje.